

..... pieczęćka WKK										
	Kod ucznia									
			-			-				
	Dzień		Miesiąc			Rok				
DATA URODZENIA UCZNI										

T = [.....]

O = [.....]

R = [.....]

KONKURS FIZYCZNY DLA UCZNIÓW GIMNAZJUM

Etap Rejonowy

Drogi Uczniu

Witaj na II etapie Konkursu Fizycznego. Przeczytaj uważnie instrukcję.

- Arkusz liczy 11 stron i zawiera 20 zadań. Przed rozpoczęciem pracy sprawdź czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś ten fakt Komisji Konkursowej.
- Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem bądź piórem. Dbaj o czytelność pisma i precyzję odpowiedzi. Nie używaj korektora.
- Odpowiedzi do zadań testowych zapisz na str. 4. Rozwiązując test wybierz tylko jedną odpowiedź. Jeśli się pomylisz, to błędną odpowiedź otocz kółkiem i w wierszu Korekta wpisz właściwą literę.
- Pola [...] pozostaw puste, wypełni je Komisja Konkursowa.
- Rozwiązania zadań otwartych (od str. 5.) umieść w miejscach do tego przeznaczonych. Brudnopis (str. 10 i 11) nie będzie oceniany.
- Możesz korzystać z kalkulatora.

Czas pracy:

90 minut

Liczba punktów
możliwych do
uzyskania:

50

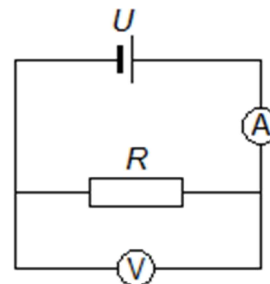
Pracuj samodzielnie.

Powodzenia!

Zadania za 1 punkt

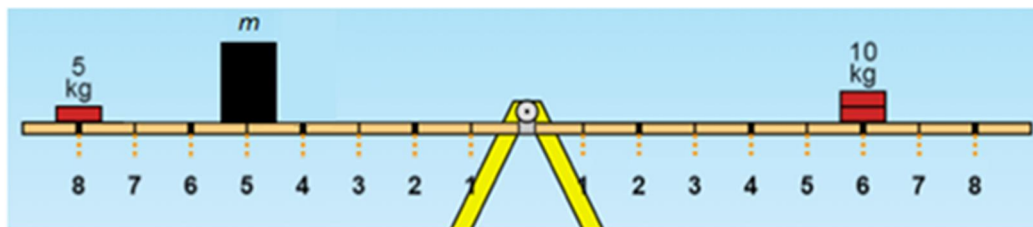
(Przyspieszenie ziemskie $g = 10 \text{ m/s}^2$.)

1. Jaki ładunek elektryczny przepływa przez odbiornik w czasie 1 godziny, jeśli natężenie prądu jest stałe i wynosi 250 mA?
A) 15 C   B) 0,25 C   C) 900 C   D) 3600 C
2. Jak i ile razy zmieni się siła wzajemnego oddziaływania między punktowymi ładunkami elektrycznymi, jeśli zwiększymy dwukrotnie dzielącą je odległość?
A) 2 razy zmaleje   B) 4 razy zmaleje
C) 8 razy zwiększy się   D) nie zmieni się
3. Jednostką indukcji magnetycznej jest:
A) henr   B) tesla   C) N/A   D) farad
4. Proces przekazywania energii wewnętrznej związany z makroskopowym ruchem materii w gazie, w cieczy bądź w plazmie (np. w powietrzu, wodzie, plazmie gwiazdowej) to:
A) promieniowanie cieplne   B) plazmoliza
C) przewodzenie ciepła   D) konwekcja
5. 20 °C to w skali Fahrenheita:
A) 20 °F   B) 32 °F   C) 68 °F   D) 212 °F
6. Prędkość początkowa ciała równa się zeru. Pęd tego ciała poruszającego się pod działaniem siły $F = 4 \text{ N}$ po czasie $t = 5 \text{ s}$ wynosi:
A) 9 kg·m/s   B) 1 kg·m/s   C) 0,8 kg·m/s   D) 20 kg·m/s
7. Opór zastępczy 100 jednakowych oporników, każdy o oporze 1 Ω , połączonych równolegle wynosi:
A) 0,01 Ω B) 0,02 Ω C) 100 Ω D) 200 Ω
8. Co wskazują amperomierz i woltomierz w obwodzie, którego schemat przedstawiono na rysunku? Napięcie ogniwa $U = 4,5 \text{ V}$, a opór opornika $R = 10 \Omega$. Opór amperomierza jest znikomo mały, a woltomierza bardzo duży. Pomiń również opór wewnętrzny ogniwa.
A) 0,45 A, 4,5 V   B) 4,5 A, 0,45 V
C) 4,5 A, 4,5 V   D) 0,45 A, 45 V

9. Skrzynię o masie 50 kg popychamy po poziomym podłożu. Współczynnik tarcia kinetycznego $f_k = 0,3$, a współczynnik tarcia statycznego $f_s = 0,4$.
 Oblicz wartość maksymalnej siły F , jaką możemy zadziałać na skrzynię, aby pozostawała nieruchoma. Kierunek siły F jest poziomy.
 A) 500 N   B) 350 N   C) 200 N   D) 150 N

10. Poniższy rysunek przedstawia dźwignię dwustronną w równowadze.

Nieznana masa m wynosi:

- A) 2,5 kg   B) 4 kg   C) 5 kg   D) 6 kg

Zadania za dwa punkty

11. Średnia energia kinetyczna cząsteczek gazu E_k jest wprost proporcjonalna do temperatury w skali bezwzględnej T . Ile razy wzrośnie średnia prędkość cząsteczek gazu, jeśli dwukrotnie zwiększymy jego temperaturę bezwzględną?
 A) 2   B) 4   C) 8   D) $\sqrt{2}$
12. Silnik cieplny oddaje do chłodnicy $3/5$ ciepła pobranego ze źródła. Jaka jest sprawność tego silnika?
 A) 20 %   B) 40 %   C) 60 %   D) 80 %
13. Dwa kawałki drutu z chromonikieliny mają jednakowe masy. Średnica cieńszego jest dwa razy mniejsza. Ile razy opór cieńszego kawałka drutu jest większy?
 A) 2 razy   B) 4 razy   C) 8 razy   D) 16 razy
14. Oblicz, na jaką wysokość można byłoby podnieść samochód o masie 1 t, gdyby zużyć na to energię potrzebną do wyparowania wody o masie 100 g i temperaturze 100 °C. Ciepło parowania wody $c_p = 2,26$ MJ/kg.
 A) 0,226 m   B) 2,26 m   C) 22,6 m   D) 226 m
15. Siła elektrodynamiczna, działająca na przewodnik $\otimes$ umieszczony między biegunami magnesów, ma zwrot w:

- A) lewo   B) prawo   C) górę   D) dół

TEST JEDNOKROTNEGO WYBORU

(łącznie 20 p.)

Zadania za 1 p.

Nr zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Odpowiedź										
Korekta										
Punkty	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]

Zadania za 2 p.

Nr zadania	11	12	13	14	15
Odpowiedź					
Korekta					
Punkty	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]	[.....]

Razem za test T = [.....]

Zadania otwarte

16. (3 p.) Długość rurki szklanej zmierzono linijką aluminiową w temperaturze $20\text{ }^{\circ}\text{C}$, a następnie w temperaturze $35\text{ }^{\circ}\text{C}$. Okazało się, że drugi wynik jest mniejszy od pierwszego. Jak to wytłumaczysz? Podaj nazwę zjawiska mającego istotny wpływ na wynik pomiaru.

.....
.....
.....

17. (7 p.) Prostopadłościan o masie $m = 2\text{ kg}$ porusza się po chropowatym podłożu pod wpływem stałej siły $F = 20\text{ N}$. Przyspieszenie prostopadłościanu wynosi 4 m/s^2 .

- a) (1 p.) Oblicz wartość siły tarcia.

.....
.....
.....

- b) (1 p.) Ile wynosi siła sprężystości podłoża?

.....

- c) (1 p.) Dorysuj pozostałe siły działające na to ciało. Zachowaj odpowiednie proporcje.

- d) (1 p.) Oblicz współczynnik tarcia kinetycznego.

.....
.....

- e) (2 p.) Drugi identyczny prostopadłościan kładziemy na pierwszym. Jaką siłą F_1 musimy działać, aby przyspieszenie nie zmieniło się? Odpowiedź uzasadnij.

.....

.....

.....

- f) (1 p.) Czy zmieni się wynik doświadczenia, jeśli drugi prostopadłościan połączymy z pierwszym nieważką, nierozciągliwą nitką i ponownie zadziałamy siłą F_1 ? Odpowiedź uzasadnij, odwołując się do odpowiedniego prawa dotyczącego siły tarcia.

.....

.....

18. (7 p.) Ewa zbudowała areometr z rurki do napojów. Dolną część rurki zatkała plasteliną i obciążyła śrutem, który powoduje jej odpowiednie zanurzenie i pozycję pionową. Dziewczyna umieszczała przyrząd w różnych cieczach. Markerem zaznaczyła na rurce kreseczki odpowiadające poziomom zanurzenia przyrządu w wodzie i w nafcie.

Rozwiąż poniższe zadania, dotyczące budowy i zasady działania areometru.

- a) (1 p.) Wykonaj rysunek do podanego opisu areometru, częściowo zanurzonego w cieczy. Zaznacz i nazwij siły działające na przyrząd.
- b) (1 p.) Areometr służy do pomiaru .....
- Zasada działania areometru oparta jest na prawie .....
- c) (1 p.) Śrut powoduje obniżenie / podniesienie środka ciężkości przyrządu. Środek ciężkości przyrządu znajduje się poniżej jego środka wyporu, zapewniając tym samym stan równowagi:
- obojętnej / chwiejnej / trwałej (stabilnej)
- d) (1 p.) Kreseczka na podziałce wskazująca poziom zanurzenia areometru w nafcie leży powyżej analogicznej kreseczki odpowiadającej wodzie.
- Prawda Fałsz

Dziewczyna dosypała niewielką ilość śrutu do rurki. Ponownie umieściła przyrząd w wodzie, a następnie w nafcie, zaznaczając nowe poziomy zanurzenia. Odległość między kresczkami po dosypaniu śrutu w porównaniu z analogiczną odległością przed dosypaniem jest:

mniejsza / taka sama / większa

- e) (3 p.) Niech: m oznacza całkowitą masę areometru, S – pole przekroju rurki, h – wysokość części zanurzonej, ρ – gęstość cieczy. Korzystając z powyższych oznaczeń wykaż, że iloczyn $\rho \cdot h = const$.

.....
.....
.....
.....

Zależność pomiędzy gęstością cieczy i głębokością zanurzenia w niej areometru to:

proporcjonalność prosta   proporcjonalność odwrotna

19. (8 p.) Uczniowie elektryzowali różne ciała i stwierdzili, że ebonit potarty sukniem naelektryzował się ujemnie, a szkło potarte jedwabiem - dodatnio.

- a) (1 p.) Jak oddziałują sukno i jedwab użyte w tym doświadczeniu?

przyciągają się / odpychają się / trudno przewidzieć

- b) (1 p.) W jaki sposób za pomocą elektroskopu można wykazać, że ebonit i szkło naelektryzowały się ładunkami różnoimiennymi?

.....
.....
.....

W dalszej części doświadczenia uczniowie użyli dwóch jednakowych, metalowych kulek, zawieszonych na statywie na izolowanych nitkach.

- c) (1 p.) Aby naelektryzować kulki ładunkiem dodatnim dotykali je pałeczką

ebonitową / szklaną.

Po naelektryzowaniu ładunek pierwszej kulki wynosił $+2 \mu\text{C}$, a drugiej $+6 \mu\text{C}$.

Jak oddziaływały kulki przed ich zetknięciem?

przyciągały się / odpychały się / trudno przewidzieć

Założmy, że układ kulek jest układem izolowanym elektrycznie, tzn., że między kulkami i ich otoczeniem nie zachodzi wymiana ładunku elektrycznego.

Kulki zetknięto ze sobą i następnie rozsunięto na początkową odległość.

- d) (2 p.) Oblicz ładunek każdej kuli po ich zetknięciu. Podaj nazwę zasady zachowania, z której skorzystałeś?

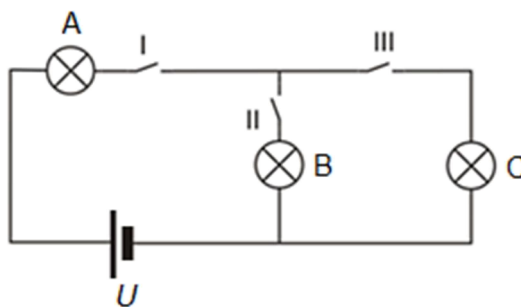
.....
.....
.....

- e) (1 p.) Jak oddziaływały kulki po ich rozdzieleniu?
 przyciągały się / odpychały się / trudno przewidzieć

- f) (2 p.) Wartość siły elektrycznej po rozsunięciu kulek na początkową odległość:
A) jest 2 razy większa   B) nie zmieniła się
C) zwiększyła się o około 33%   D) zwiększyła się 4 razy

Wynika to z prawa .....

20. (5 p.) Obwód elektryczny składa się ze źródła napięcia stałego $U = 9 \text{ V}$, trzech jednakowych żarówek, trzech wyłączników i przewodów łączących wymienione wcześniej elementy. Opór każdej żarówki podczas świecenia wynosi $R = 10 \Omega$.

- a) (2 p.) Oblicz opór zastępczy żarówek w przypadku, gdy:

1. zamknięte są wyłączniki I i III, natomiast II jest otwarty

.....

2. zamknięte są wszystkie wyłączniki. Dla uproszczenia obliczeń potraktuj żarówki jako oporniki, każdy o stałym oporze $R = 10 \Omega$, niezależnym od napięcia i temperatury.

.....

.....

b) (1 p.) Porównaj jasność żarówek A, B i C w przypadku 2.

.....
.....

c) (2 p.) Oblicz moc żarówki C w przypadku połączenia 1, tzn., gdy zamknięte są wyłączniki I i III, natomiast II jest otwarty.

.....
.....
.....

Brudnopis
/Nie podlega ocenie/

Brudnopis
/Nie podlega ocenie/